

NVEs leverandørskifteundersøkelse 4. kvartal 2018

Leverandørskifter

NVEs beregninger gir en bytteprosent på 21,4 % for norske husholdningskunder i 2018. Dette er en oppgang på 2,8 prosentpoeng fra året før. For næringskunder er økningen fra fjoråret noe større med 3,1 prosentpoengs økning til 17,9 %. Totalt ble det foretatt 642 700 leverandørskifter i 2018.¹ Totalt gir dette en bytteprosent på 21 %, og er dermed en økning på 1,9 prosentpoeng fra fjoråret.

I 4. kvartal 2018 ble det foretatt nesten 10 000 flere leverandørskifter blant husholdningene enn i tilsvarende kvartal i 2017.

Tabell 1: Antall leverandørskifter per år og kvartal for husholdningskunder. Kilde: NVE.

Husholdningskunder	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. kvartal	96 400	101 600	76 300	111 900	91 700	150 500
2. kvartal	78 800	83 700	75 800	113 700	133 300	131 500
3. kvartal	89 300	72 000	96 300	121 900	128 100	137 400
4. kvartal	118 600	84 900	109 300	139 600	147 700	157 800

Tabell 2: Antall leverandørskifter per år og kvartal for næringskunder. Kilde: NVE.

Næringskunder	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. kvartal	18 800	12 100	12 200	19 400	18 600	19 400
2. kvartal	9 800	7 100	8 300	10 600	10 300	13 800
3. kvartal	8 200	6 800	9 700	8 400	12 300	14 200
4. kvartal	8 900	7 000	8 200	8 700	13 000	18 100

Om leverandørskifter

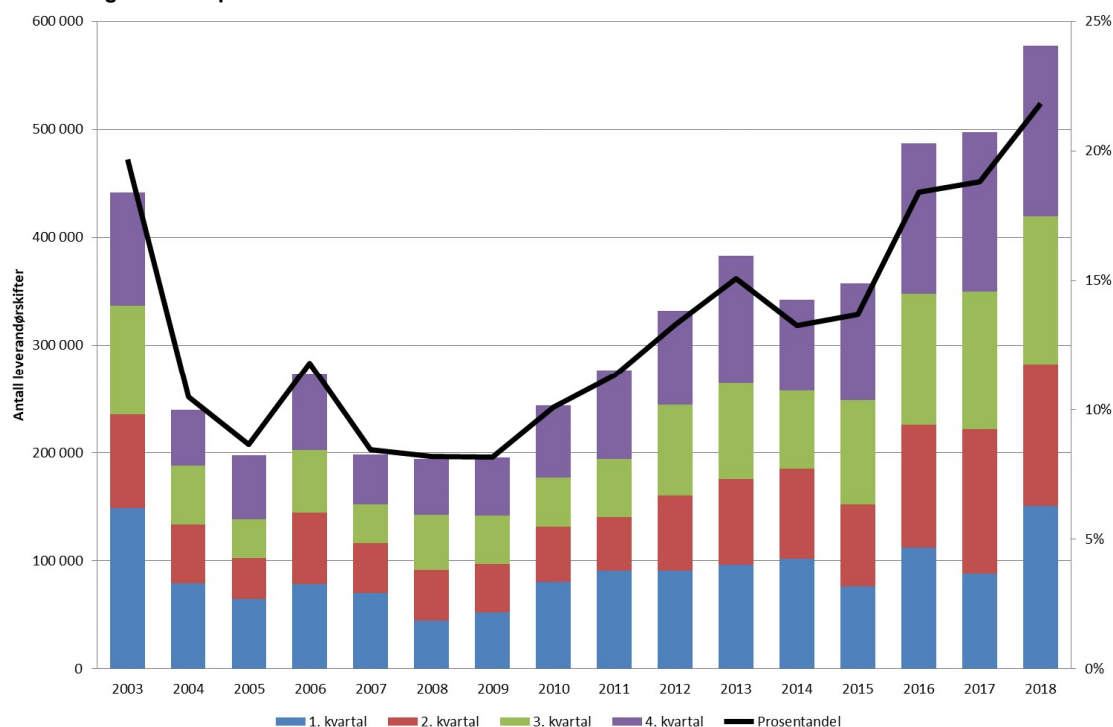
Antall leverandørskifter kan være en indikator for graden av konkurranse i sluttbrukermarkedet for kraft. I henhold til økonomisk teori vil man i et velfungerende kraftmarked med aktive og velinformerte strømkunder, ha strømkunder som velger de mest konkurransedyktige kraftleverandørene og strømvitalene. Dette vil bidra til god konkurranse i markedet.

Det er verdt å merke seg at denne rapporten viser antall leverandørskifter, ikke antall strømkunder som skifter kraftleverandør. Det betyr at dersom en strømkunde bytter kraftleverandør, og deretter bytter tilbake til sin opprinnelige leverandør etter kort tid, telles dette som to leverandørskifter. Antall strømkunder som har byttet kraftleverandør kan dermed være langt lavere enn antall leverandørskifter.

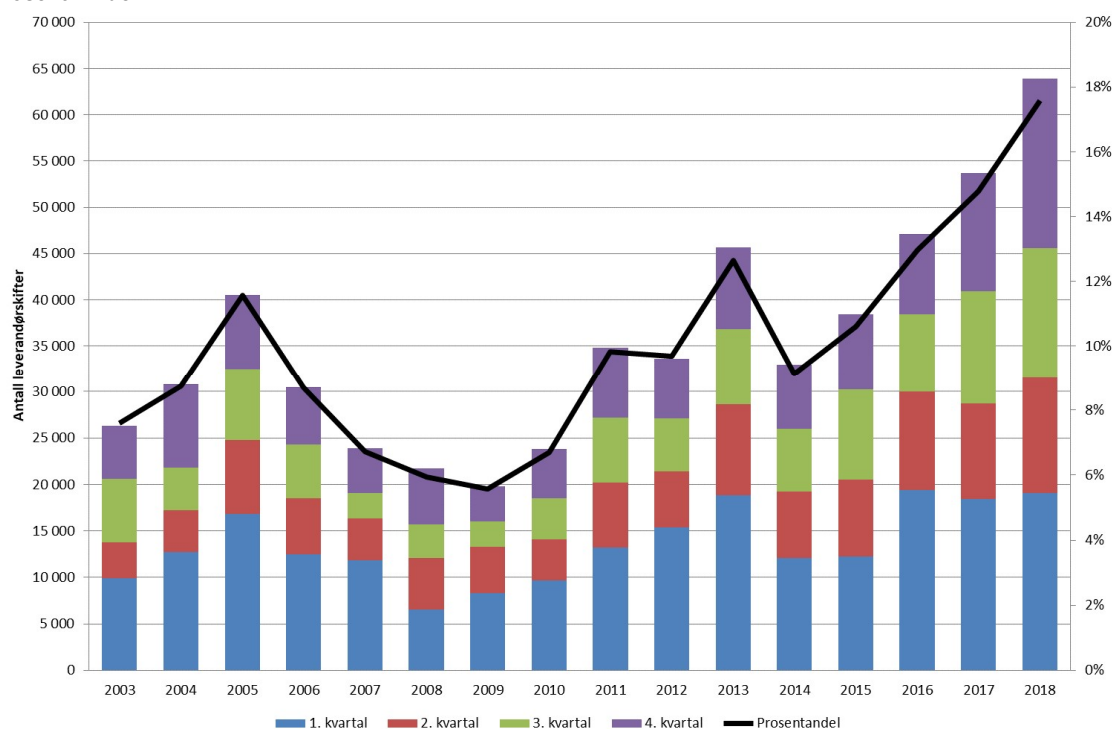
Norge var tidlig ute med å åpne opp for at sluttbrukere fritt kan velge kraftleverandør, og har i dag en relativt høy andel leverandørskifter sammenlignet med andre land i Europa. [Figur 1](#) og [Figur 2](#) viser utviklingen i antall leverandørskifter fra 2003 og frem til i dag for henholdsvis husholdningskunder og næringskunder. Den kraftige veksten i antall leverandørskifter ved årsskiftet 2002/2003 sammenfalt med en periode med svært høye kraftpriser. Den samme utviklingen har vi sett i 2018. Det er imidlertid ikke bare høye priser som påvirker forbrukerne til å skifte kraftleverandør.

¹ Dette er foreløpige tall. Justeringsfaktoren for 2018 er basert på antall husholdningskunder og næringskunder i 2017. Når NVE mot slutten av 2019 mottar nye tall for totalt antall husholdnings- og næringskunder i 2018, vil leverandørskiftetallene justeres i henhold til korrekt antall husholdningskunder og næringskunder.

Figur 1: Antall leverandørskifter per år og kvartal for husholdningskunder og årlige leverandørbytter for husholdningskunder i prosent. Kilde: NVE.

Figur 2: Antall leverandørskifter per år og kvartal for næringskunder og årlige leverandørbytter for næringskunder i prosent. Kilde: NVE.

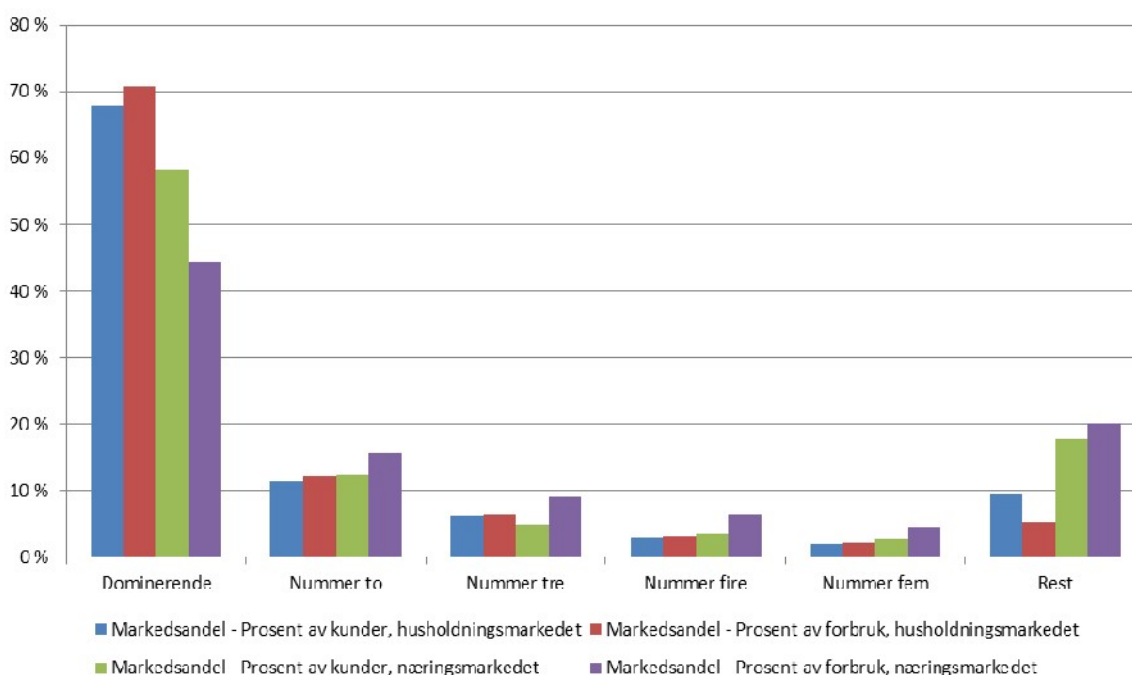

Markedsandeler

NVE beregner markedsandel for de dominerende kraftleverandørene innenfor hvert enkelt nettområde i Norge. Den dominerende kraftleverandøren innenfor hvert enkelt nettområde hadde i gjennomsnitt en markedsandel på 68 % i husholdningsmarkedet i 4. kvartal 2018. Markedsandelen har ligget stabilt på dette nivået over lengre tid.

I næringsmarkedet hadde den dominerende leverandøren innenfor hvert enkelt nettområde i gjennomsnitt 58 % markedsandel i 4. kvartal 2018.

Figur 3: Gjennomsnittlig markedsandel for dominerende leverandører i norske nettområder. Kilde: NVE

Leveringsplikt

Beregningene viser at andelen husholdninger på leveringsplikt var 2,3 % i 4. kvartal 2018.
² Over halvparten av disse har vært på leveringsplikt i over 6 måneder. Det tilsvarende tallet for næringskunder var 3,5 %.

Tabell 3: Andel husholdningskunder på leveringsplikt ved utgangen av hvert kvartal. Kilde: NVE

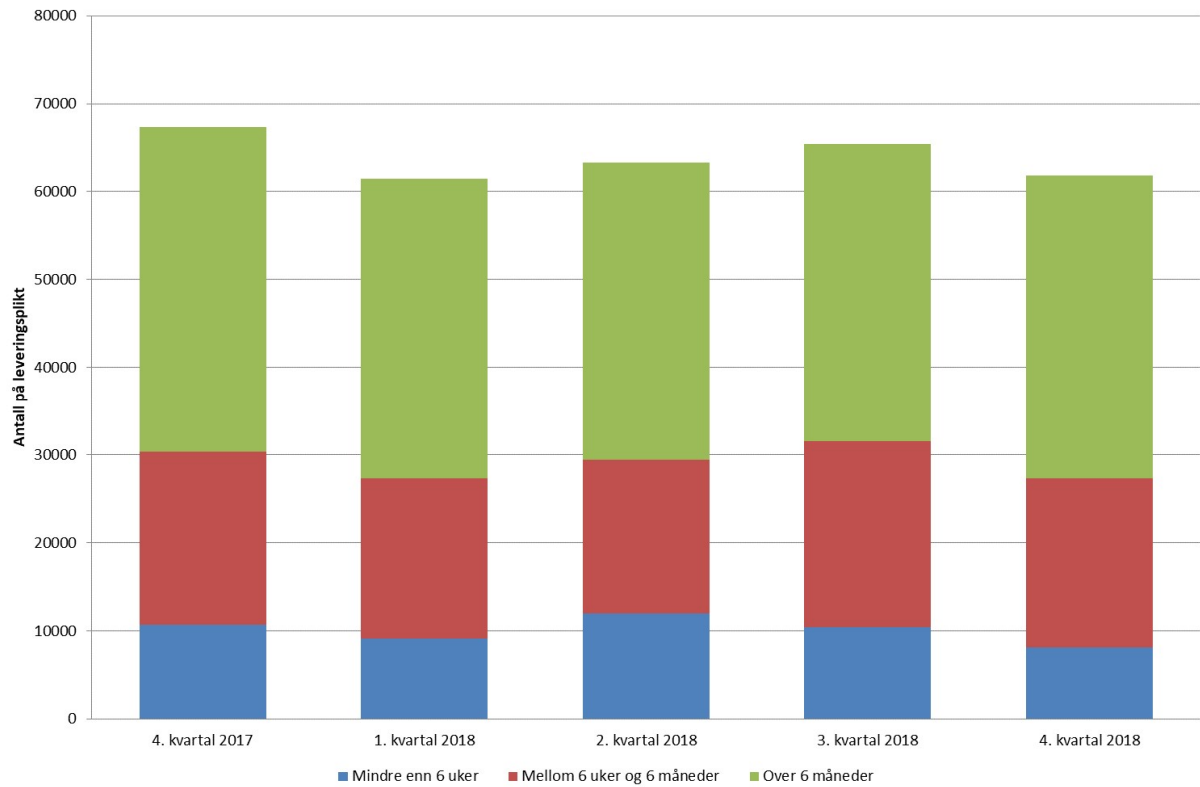
Husholdningskunder	Andel kunder (antall abonnenter)	Andel forbruk (volum)
4. kvartal 2017	2,5 %	1,7 %
1. kvartal 2018	2,3 %	1,8 %
2. kvartal 2018	2,4 %	1,9 %
3. kvartal 2018	2,5 %	1,8 %
4. kvartal 2018	2,3 %	1,8 %

Tabell 4: Andel næringskunder på leveringsplikt ved utgangen av hvert kvartal.

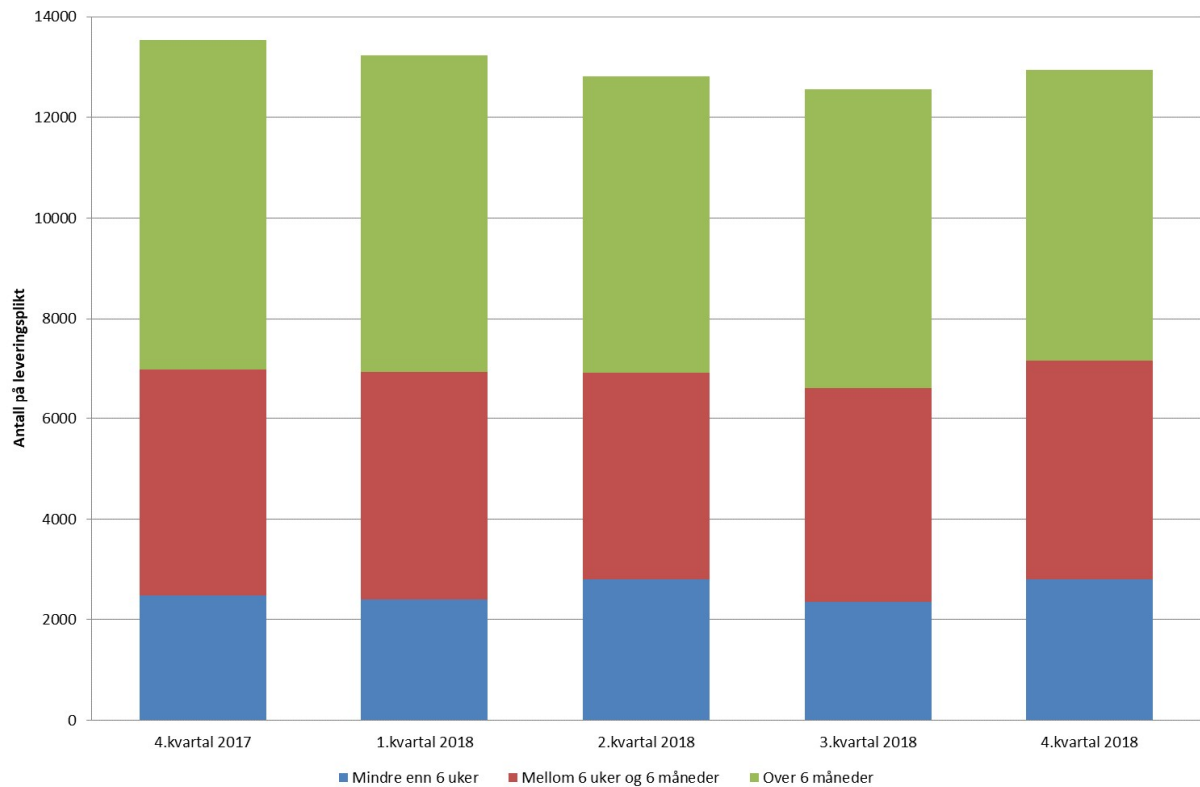
Næringskunder	Andel kunder (antall abonnenter)	Andel forbruk (volum)
4. kvartal 2017	3,7 %	0,6 %
1. kvartal 2018	3,6 %	1,0 %
2. kvartal 2018	3,5 %	0,9 %
3. kvartal 2018	3,4 %	1,0 %
4. kvartal 2018	3,5 %	1,1 %

² Kunder som ikke har valgt kraftleverandør er på leveringsplikt hos nettselskapet.

Figur 4: Antall husholdningskunder på leveringsplikt. Kilde: NVE

Figur 5: Antall næringskunder på leveringsplikt. Kilde: NVE

Sluttbrukerpriser

Strømprisen for forbrukere med spotprisavtaler var i gjennomsnitt 53 % høyere i 2018 enn i 2017. Dette inkluderer ikke kontraktstypene variabel og fastpris, og er et uvektet gjennomsnitt mellom prisområdene.

Tabell 5: Gjennomsnittlige strømpriser (øre/kWh) – spotprisavtaler per prisområde. Kilder: Nord Pool Spot, Forbrukerrådet og NVE.

	Elspotområdet Øst-Norge (NO1)	Elspotområdet Sørvest-Norge (NO2)	Elspotområdet Midt-Norge (NO3)	Elspotområdet Nord-Norge (NO4)	Elspotområdet Vest-Norge (NO5)
4. kv. 2018	61,3	61,3	61,2	49,0	60,1
3. kv. 2018	64,4	63,7	65,3	51,1	63,7
2. kv. 2018	50,8	50,7	51,5	41,9	50,7
1. kv. 2018	50,6	49,7	51,2	39,9	49,7
4. kv. 2017	40,5	40,5	40,8	32,3	40,5
3. kv. 2017	36,8	36,7	37,8	24,7	36,7
2. kv. 2017	34,9	35,6	35,6	25,1	35,6
1. kv. 2017	39,6	38,9	39,6	26,9	38,9

Om beregning av sluttbrukerpriser

De oppgitte prisene er inkl. mva. og har et påslag på 4,4 øre/kWh (inkl. mva) i 2018, bortsett fra i elspotområdet Nord-Norge, hvor prisen er oppgitt ekskl. mva. Dette er fordi husholdningskunder i Nordland, Troms og Finnmark har fritak fra merverdiavgift på strøm. Det inkluderte påslaget beregnes årlig av NVE, og representerer et gjennomsnittlig påslag på spotpriskontrakter, inkluderer estimert elsertifikatkostnad. Det beregnede påslaget for 2018 er på 4,4 øre/kWh inkl. mva.

Om NVEs leverandørskifteundersøkelse

NVE har siden 1997 gjennomført kvartalsvise undersøkelser av leverandørskifter og kraftleverandørers markedsdominans i sluttbrukermarkedet for kraft. Undersøkelsene bidrar til NVE sitt arbeid med å følge med på om sluttbrukermarkedet for elektrisitet fungerer tilfredsstillende. Fra 1999 ble undersøkelsen utvidet fra å omfatte husholdningskunder til også å inkludere næringskunder.

Leverandørskifteundersøkelsen omfatter alle nettselskap med over 10 000 nettkunder i distribusjonsnettet. I fjerde kvartal 2017 utgjorde dette 37 nettselskap med distribusjonsnett i Norge. Disse 37 nettselskapene dekker omtrent 90 prosent av sluttbrukerne i Norge.

De innsamlede tallene for leverandørskifter skaleres opp i henhold til det totale antall husholdnings- og næringskunder i Norge for å bedre representere hele sluttbrukermarkedet. I denne skaleringen legges det til grunn at det var totalt 2 699 200 husholdningskunder (inkl. hytter og fritidsboliger) og 366 800 næringskunder i Norge i 2017. Dette tallet er foreløpig, og er hentet fra [NVEs årlige økonomiske og tekniske rapportering](#) for 2017. Oppdaterte tall for 2018 vil først bli tilgjengelige mot utgangen av 2019.

Ny leverandørskifteundersøkelse etter innføringen av Elhub

Innføringen av Elhub fører til at NVE får tilgang på mer og bedre data om leverandørskifter, antallet på leveringsplikt og markedsandeler i sluttbrukermarkedet. Arbeidet med datainnhenting og utforming av ny undersøkelse vil gjøres i løpet av første og andre kvartal 2019. Vi tar sikte på publisere undersøkelsene for første og andre kvartal i løpet av sommeren 2019.